

Qamutit motorillit eqqunneqarneranni akitsuutit, qamutit motorillit uulia tunngavigalugu atuinngitsut akitsuutaarullugit, allannngorteqqullugit Naalakkersuisut peqqunneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Niels Thomsen, Demokratit)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Demokratit sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq Niels Thomsen isumaqarpoq biilit benziinatortut dieselitortullu, biiliniq brintimik, innaallagissamilluunniit ingerlateqartunik taarserneqarnissaannik politikikkut kaammattuuteqartariaqartugut. Inatsisartunut ilaasortap siunnersuutigaa ukiuni sisamani akitsuuserneqannginnissaat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummut tunngavigineqartut Naalakkersuisut isumaqatigaat. Ikummatissanik uulia tunngavigalugu atuiunerup Kalaallit Nunaanni millisinniarlugu qanoq iliuuseqartoqarsinnaanersoq misissussallugu Naalakkersuisut soqutigaa, CO₂-mik mingutsitsineq killiliiffiginarlugu. Kalaallit Nunaata CO₂-mik mingutsitseqataanera nunarsuarmi mingutsitsinerput sanilliullugu annertoorsuunngikkaluartoq, mingutsitsinerput sapinngisamik minnerpaaffissaaniitinniarariaqarparput.

Tamakku tunngavigalugit siunnersuut Naalakkersuisunit ilalernerqarpoq, Inatsisartunilu amerlanerussutillit isumaqataappata 2010-mi upernaakkut ataatsimiinnermi Inatsisartut inatsisaat biiliniq uulia tunngavigalugu ikummatissatortunik eqqusuinermi inatsisaata allannngortinnissaanut Naalakkersuisut siunnersuuteqarniarput, tassalu biilit uulia tunngaviginagu ingerlatillit ukiuni sisamani akitsuusinnginnissaanut.

Isumaqarpugut piffissami misiliiffimmi paasissutissanik sukumiisunik pissarsisinnaasugut, taamaalilluta siunissami uulia tunngavigalugu ingerlatilinnik eqqusuinerup annikillisinneqarnissaanut periarfissaqalissasugut.

Ukiut kingulliit ingerlanerini paasinarsiarput biiliniq benziina dieseluulialu tunngavigalugit ingerlatilinnik atuiunnaariartortariaqartugut. Nunani allani maannakkorpiaq tamanna pillugu annertuumik ilisimatusartoqarlunilu ineriartortitsisoqarpoq. Biiliorfiit annerit innaallagiaq iluaqutugalugu ingerlatilinnik ineriartortitsipput, ilaallu tuniniaalereerlutik. Nunarsuarmi tamani brinti naasullu isseri assigisaallu, ikummatissatut atorsinnaanersut misileraaneqarpoq.

Taamatut ilisimatusaatit najoqqutaralugit atortussiornerup malitsigigajuttarpaa uuttuutit suut atorneqassanersut. Qularutissaanngilartaaq biiliornermi taamaattunik nalaataqartoqarnissaa. Siusippallaartumik ilisimatusaatit najoqqutaralugit atortussiornermut aalajangersimasumut pituttorneq akisunaarsinnaavarput, kingusinnerusukkummi imminut akilersinnaanerusunik takkuttoqaratarsinnaammat. Nunatsinni killilimmik inuinnaat, suliffeqarfiit, pisortallu aningaasaateqarfigisaanni siunissami ilisimatusaatit najoqqutaralugit atortussiornerit sorliit akilersinnaanerusut paaseqqaarneqarpata aalajangernerit imminut akilersinnaanerupput.

Maannakkut biilinit dieselitortunut benziinatortunullu silatta pissusaanut naleqquttumik pimoorullugu taartaasinnaasoqarnersoq qularnarpoq. Maannamut taartaasinnaasutut piukkunnarnerpaagunarput biilit innaallagissamik ingerlatillit. Siusinnerusukkut Nukissiorfiit oqaatigisimavaat nunatsinni qanoq piukkunnartiginera misilittarniarlugu biilimik innaallagissamik ingerlateqartumik pisiniarlutik. Naalakkersuisut taamatut misiliiniarnermut isumaqataapput, tassungalu atatillugu Nukissiorfiit misilittagarisaasa paasisaqarfiginissaa soqutigalugu. Misiliineq ajunngitsumik inerneqarpat piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu biilit dieselitortut benziinatortullu innaallagissamoortunik taarseriartuaarneqarnissaat siuarsaaviginiarlugu qanoq iliuuseqartoqassanersoq Naalakkersuisut eqqarsaatiginiarpaat. Misileraanerit ajunngitsumik inerneqarpat, misissorneqartariaqarpoq pisariinnerpaamik akikinnerpaamillu batterinik immiisarfinnik pilersitsinissaq periarfissiuunneqartariaqarpoq, innaallagissiorfiillu annertusarneqassanersut misissorlugu.

Tulliullugu eqqaamassavarput nunatta ilarujussuani uulia atorlugu innaallagissiorortoqarmat. Illoqarfinni nunaqarfinnilu biilit innaallagissamik ingerlatillit atorneqalissappata innaallagissiorfinnit mingutsitsinerit annertuseriassapput. Illuatungaagulli biilinit mingutsitsinerit annikilleriassallutik. Taamatut pisoqassappat ilisimasat naapertorlugit nunatsinni avatangiisinut tunngatillugu naatsorsuusiamik suliaqartoqarnikuunngilaq, qanorluunniilli pisoqassagaluarpata avatangiisinut iluaqusiineq, illoqarfinni nunaqarfinnilu erngup nukinganik innaallagissiorfeqartuni sinnilimmik innaallagissiorfiusuni annertunerpaassasoq qularnanngilaq. Taamaattumik maannangaaq avatangiisit, inuiaqatigiillu aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugit, illoqarfinni nunaqarfinnilu pissutsit aallaavigalugit, siunissami biilit dieselimik benziinamillu ingerlatillit, aqunneqartumik atorunnaariartornissaat pitsaanerpaassasoq nangartorneqarsinnaanngilaq.

Siunissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu Naalakkersuisunit siunertarinearpoq, Nuuk illoqarfiit pingaarnersat akornanni CO₂ –mik atuiffiunngitsutut siullersaassasoq. Ilisimaaraarput pissutsinik annertuumik allannguisoqartariaqarnera, taamaattorli ineriartornerup pitsaasumut aallariartinneqarnissaanut Naalakkersuisut takorluukkatut naleqqatullu atussallugu naleqquttuusoraat – avatangiisit aningaasarsiornerlu eqqarsaatigalugit.

Oqaatigineqareersutuut siunnersuut Naalakkersuisunit taperserinearpoq.